

פרוטר קרל מס. 84
מישיבת וועדת הפנים, שהתקיימה ביום ו';
באדר תשל"ה (21.2.75) בשעה 9.00
בתל-אביב

נ כ ח ר:

חברי הוועדה:

- י. תמיר - יו"ר
- נ. אליעד
- י. בארי
- א. גיבלבר
- מ. הכהן
- א. הרליץ
- מ. ורשמן
- ד. זכין
- נ. מואב
- ב. צ. קסת
- מ. שחל

מזמנים:

- מ. רותם - מסרד הפנים
- ז. מליון - מרכז השלטון המקומי
- ח. קלוגמן - מ. המספטים
- א. שפט - מסרד הפנים

- ד. וינסל - מנכ"ל מסרד הסיכון
- ז. ברקאי - מסרד הסיכון
- א. אריאלי - חברת "ערים"
- י. דס - מסרד הפנים
- א. געס - מסרד הפנים

מזכיר הוועדה:

י. ברזאני

רשמה:

ש. קוטלר

סדר היום: 1. חוק לתיקון פקודת העיריות (נוסח חדש) תשל"ד - 1974
הצעת חוק של חברי הכנסת מ. ורשמן ומ. שחל

2. פיתוח חולות ראסון-לציון

- 1169 -

(נתקן 2-1975.3.4)

חוק לתיקון פקודת העיריות (נוסח חדש) תשל"ד-1974 של חברי הכנסת
ג. ורטמן ופ. שחל

היו"ר י. תמיר:

אני פותח את הישיבה.

ג. צ. קסת:

הבשחתי לבדוק את ענין פתח תקוה. קבלתי התנצלות רשמית של מוזכיר הממשלה. פיד אחרי הישיבה שלפנתי אליו ואמרתי לו שכך זה לא הולך. אמרתי לו שטמננו שיש פער גדול בין המחליטים לבין המבצעים. הוא מסר לי רשמית שיש אי-הבנות בעיקר במינהל מקרקעי ישראל ולכן האינפורמציה שהוא מסר אינה מלאה. אני מציע שיושב-ראש הוועדה יתקשר עם מינהל מקרקעי ישראל, כלומר עם שר החקלאות, כדי לבדוק את הנעשה, וזאת נלי להתיחס לשאלה אם אני מחייב את הנעשה או שולל אותו. לא יתכן שבחיה באויר.

ג. אליעז:

האם לא יוצא מכך שבסמכותך בסגן יושב-ראש הכנסת לדרוש דיון מחדש

בהצעות לסדר היומ?

ג. צ. קסת:

מסרתי זאת גם ליור הכנסת. אני אציע לחדש זאת.

היו"ר י. תמיר:

סוחחתי עם שר השיכון ושר המסחר והתעסיה בענין העיר בראשון לציון ובענין אפק בפתח תקוה, מגדל-צדק. לאחר מכן אמסור על כך דין וחשבון.

י. בארי:

בישיבה הקודמת פתח היושב-ראש בנושא הפשיעה המאורגנת, וסיכם בכך שבזמני את שר המסורה וקצינים גבוהים ומומחים בנושא. נראה לי שהועדה צריכה להוציא היום הצהרה כי מה שאירע בסבוע האחרון הוא רק חזוק יתר מסמעותי למגמה זו. מה עוד, שהדברים הללו באים גלים-גלים.

היו"ר י. תמיר:

בתום הדיון נתיחס לנושא זה. סוחחתי עם שר המסורה ויש בינינו הסכמה מלאה שצריך להיעשות בירור יסודי במסגרת דיוני הוועדה.

אנחנו עוברים להצעת החוק של חברי

הכנסת ג. ורטמן ופ. שחל.

ג. שחל:

במסך תקופה ארוכה מאד נושא מבנה הרשויות המקומיות היה בוועדות שונות ובדיונים, ומידי פעם בפעם נשמעו הצעות והמלצות לתיקונים רצויים בחוק הקיים בפקודת העיריות. השאלה של חלוקת הרשות המקומית, מבנה החלוקה, היא שאלה שהעסיקה ומעסיקה לא רק את ישראל, אלא מדינות רבות בעולם. אצלנו לא היתה שיטתיות או הגיון בחלוקה המוניציפלית, ולמעשה עד כה אין קריטריונים אחידים שאפשר יהיה להצביע עליהם לגבי חלוקה של רשות מקומית, מועצה מקומית ועיריה. נמצא מקומות שבהם יש מועצה מקומית שאוכלוסיתה אינה עולה על מספר מאות של תושבים, ולעומת זאת נמצא שכונות שיש בהן אופי ומגוון אחיד ומונים אלפי תושבים.

עם קום המדינה, היה נסיון לחלק את המדינה על בסיס של תאים גאוגרפיים שהם 24 נפות תכנון. אבל מכאן ואילך לא המסיכו בחלוקה מסודרת. בשנים האחרונות נתעוררה הבעיה של שבויים במבנה המוניציפלי במועצות מסני הקצוות, מצד אחד להקים "עיריות גג לרשויות מקומיות סמוכות, כמו איזור דן, ומצד שני נסיונות להביא הצעות מול ההצעות של עיריות גג - לא במקום - הצעות של פיזור ונסיון להגיע להאצלת סמכויות אל איזורים שיש להם אופי מיוחד, יש להם אוכלוסיה וציבוריות מקומית, אל עיריות-רשויות מסנה. למעשה הוצעו הצעות רבות, מסנת 1952, 1964, נסיונות שהוצעו אבל לא היתה להן תוצאה מעשית. הנסיונות היו להציע הצעה של הקמת מועצת מסנה.

יש פתרון חלקי לבעיה של עיריות גג על ידי הקמת איגודי ערים. יש פתרון חלקי בדמות חוק של איגודי ערים תש"ו-1966, שפתר את שאלת התיאום בין רשויות מקומיות סמוכות בנושאים שיש להם אופי כללי לאיזור מסויים. לעומת זאת אין שום פתרון ולא חלוקה למסגרת של מועצות מסנה.

אני רוצה להפנות תשומת לב חברי הועדה כי החוק הקיים בפקודת העיריות פרק 3, אוטר מטהו, ויתכן שינסו לפחות להסביר כי הוא מהווה תשובה לאפשרות של הקמת מועצת מסנה. לדעתי לא כן הוא. פרק 3 בפקודת העיריות מדבר על רובע עירוני מקובע, כי סר הפנים נוכח שתושבי איזור מסויים בתחום עירוני רוצים בכך, יכול הסר להכריז על איזור מגורים מסויים כרובע עירוני, והוא יקבע את דרך ושיטת הבחירות של אותו רובע. בחוק זה אין פרטים על פיקוח, כסירותם של חברי הועדה וכן הלאה. מאז קיום החוק, בשנת 1954 ועד היום, לא זכור לי שטר הפנים הכריז על איזשהו רובע כרובע עירוני על פי הפרק ה-3 לפקודה. אני חושב שהפרק הזה אינו בא לענות על בעית הקמת מועצות מסנה כפי נוסח והוצע על ידי חבר הכנסת ורשמן ועל ידי, בכך שמדובר למעשה על מסגרת שצריכה לבוא במקום המתקוננת של ועדי שכונות.

אנחנו יודעים שהמציאות הישראלית פתרה את הנושא על ידי כך שיש ועדי שכונות. איך הם נבחרים וכן הלאה - לא ידוע. אפילו על פי הפרק הזה בפקודת העיריות, לא ניתן לפתור את הנושא. זה מחייב פתרונות הרבה יותר מציאותיים.

ההצעה שאנחנו מציעים, באה לענות על בעיה יותר מקיפה, בכך שיש רובעים ושכונות בעיריות מסוימות שיש להם מספר אוכלוסין, הגדרה של גבולות שאינה נופלת משום מועצה מקומית שיסנה בסביבה או במקום אחר בארץ. אני חייב לומר שהדגם שהיה לבגד עינינו היה הדגם החיפאי של קריה בקרבת חיפה הסייכת לעירית חיפה, קריית חיים, שיש לה אוכלוסיה בת 30 אלף תושבים, יש לה ועד מקומי הנבחר אחת לשנתיים בצחירות כלליות של כלל התושבים. הועד, מזה שנים, בהסכמת העיריה, קיבל על עצמו תפקידים מוניציפליים טובהקים, לרבות אישור תכניות בניה, טבלעדי אישור הועד המקומי ועדת התכנון של העיריה אינה מאשרת תכניות בניה. כלומר, מקום שיש לו מבחינת גודל האוכלוסיה, המבנה הציבורי שלה, היכולת לנהל את עניניו הוא בצורה עצמאית במסגרת מועצת-האם, שהיא עירית חיפה.

גם תושבי המקום חושבים שפתרון כזה יענה על סתיי הבציות, מצד אחד להסאר במסגרת עירונית גדול ולהצות מסירות עיריה גדולה, כפי שהיא יכולה לתת אותם; ומצד שני לסתף סיתוף פעיל יותר את האוכלוסיה המקומית בניהול עיני המקום. לדעתנו הפתרון הזה יכול לסמס, לאחר שיוסם, אולי אפילו פתרון לשאלות הרבה יותר מקיפות כמו עיריות גג, על ידי זה שהמידור והנסיון להקים מועצת מסנה גם יענה אולי על הבעיה של מועצות מקומיות מסוימות הנמצאים ליד ערים, אשר ימצאו לנכון מרצונן הן להכליל בתוך עיריה מסוימת כמועצת מסנה.

לא אדבר על מה שקיים בעולם, אבל ניתן לציין שבמקרים הגדולות בעולם קיימת מתקוננת כזאת של מועצות מסנה עירוניות, עם עיריות גג או עיריות-אם שהיא מטפלת בנושאים מסויימים, כאשר מועצת המסנה העירונית מטפלת בנושאים אחרים. כמו, למשל, לונדון.

כמה תוסבים?

ב. צ. קסת:

מ. שחל: אני יכול לקחת את לונדון מבחינת אנגליה ואת חיפה מבחינת ישראל. ההשוואה חייבת להיות בהשוואה לסביבה הקרובה קריית חיים לעומת קריית ביאליק. בהצעת החוק ניסינו להכניס כמה דברים. ראשית, בסעיף ראשון מדובר על פי רשאי להכריז על איזור מסויים כעל מועצת מסנה. כמובן שטר הפנים הוא הסר שרשאי להכריז הכרזה כזאת, אבל בשינוי מהמצב המספטי הקיים, אנחנו מציעים גם הצעה נוספת, שהסר יכול להכריז על איזור פלוני כמועצת מסנה עירונית, אם נוכח שקיימים שני תנאים מצטברים: האחד, שרוצם של תושבי אותו איזור הוא בכך. זה יכול להיות גם 10% מכלל התושבים - זה מה שכתוב בפקודה הקיימת. אבל אנחנו מציעים שייערך מסאל בנושא זה כדי למנוע ויכוחים. אם יתברר שרוב התושבים הם בעד ההקמה, זה יוקם.

ט. שחל:

הסייג השני הוא שתהיה המלצת עיריית-האם. אני לא חושב שאנחנו צריכים לעודד הצמאות מקומית כשאינן לכך הסכמה ואינן שיקול ותיאום עם מועצת-האם. אחרת, הנושא הזה של הקמת מועצת מטנה עלול לסטט כנגדה באופן תמידי.

הצעת החוק מתייחסת להגדרת תפקידי מועצת המטנה, כאשר תוקם. הכוונה שכל נושא שיש לו אופי מקומי או התייחסות מקומית, יובא לדיון או להתייעצות עם אנשי המקום. כדי למנוע דד-לוק בנושא זה וכדי שלא יהיה שיתוק על ידי מועצת המטנה בנושא שהיא חולקת בו על קביעת מועצת-האם, ההצעה היא שאם נושא הובא למועצת המטנה, תוך פרק זמן מסויים מועצת המטנה החליטה שאינה בתיאום או היא מנסה להתחמק מהעניין, תהיה רשאית מועצת-האם להחליט את החלטותיה במקרה כזה, כאילו היא מפקיעה את הסמכות של מועצת המטנה, ועל ידי כך יימנע עיכוב על ידי מועצת המטנה.

הסעיפים הבאים מטפלים בנושא של בחירת מועצת המטנה, וההצעה היא לקיים את הבחירות יחד עם הבחירות הכלליות לעירייה. הרשאים לבחור ולהיבחר יהיו אלה הרשאים לבחור ולהיבחר לעירייה. כלומר, הכהונה של מועצת המטנה תהיה זהה לתקופת הכהונה של מועצת העיר, וכספרי חברה לא יעלה על מחצית ממספר חברי מועצת-האם.

בתנאים דומים היינו בתחום ההסתדרותי במועצות הפועלים, ובמיוחד במבנה דומה של מועצת פועלי חיפה, שבה היתה תביעה להקים מועצת פועלים איזורית באיזור מועצת הפועלים הכללית. הוויכוח נמשך שנים. אני יודע שהיום קיימות מועצות מטנה למועצות הפועלים והן מקיימות את תפקידיהן על הצד הטוב ביותר, וזה הודות לדבר אחד. הגדרת התפקידים היתה מפורטת ביותר, שיטת הבחירות היתה מוגדרת מראש, ועל ידי כך נמנעו ויכוחים מתמידים שהיו והתקיימו במסך שנים.

ההצעה בה מדובר היום מפרטת את דרך הבחירה, סמכויות ותפקידי מועצת המטנה, מגדירה אותם יחד עם תפקידי מועצת-האם. אמחוק יתקבל, הוא יכול לתת פתרון יעיל וטוב למבנה שהוא נחוץ לדעתנו במגזר המוניציפלי. הוא קיים במדינות רבות בעולם ופותר גם את שאלת הכפילויות בהוצאות הקבועות, שלעתיים קיימת במועצה מקומית קטנה. ההצעה עצמה מאחדת את היעיל והטוב במה שקיים היום במבנה המוניציפלי.

ז. מליון:
הצעת החוק של חברי הכנסת ורשמן ושחל נוגעת לשאלה אחת, מידת השתתפות התושבים או הציבור הייותר רחב בקבלת החלטות וניהול ענייניהם. צדק חבר הכנסת שחל סתלבטים בבעיה זו היום בעולם. מחפשים דרך, כיצד להרחיב את הדמוקרטיה, ושיתוף הציבור היה, כמובן, אידיאלי, אילו כל תושב יכול היה להיות שותף לקבלת החלטות בניהול העניינים. אלא שזו שאיפה שלא ניתנת לביצוע. גם לדמוקרטיה יש גבולות טבעיים-טכניים, וכמלה שנעבור את הגבול הזה, נחטיא את המטרה שרוצים להשיג.

ההצעה הזאת מדברת על הקמת מועצת מטנה בחלק מתחום עירייה פלונית. אני יכול לתאר לעצמי שבחיפה, אם תוקם מועצת מטנה בקרית-חיים, הקנאה והתלוצצים להקים מועצת מטנה גם בקרית צווה שאנן, תבוא מיד ולא תהיה יותר קטנה. אני יכול לתאר לעצמי שבעיריית-גג לא מתקבל על הדעת שתוקם מועצת מטנה אחת בלבד של חלק מהעיר. אם מסדרים זאת לרוגם של תושבי רובע איקס, ידרשו זאת גם במקום אחר. פירוש הדבר שלא תהיה שום אפשרות מעשית לנהל את העניינים בצורה מסודרת, על פי הנוהלים הקיימים של הבחירות, של שיטת הבחירות הקיימת. יתכן מאד שצריך לשנות את שיטת הבחירות ברשויות המקומיות. ויתכן מאד שבערים גדולות צריך לעבור לשיטת בחירות של נציגים של איזורים, רובעים, למועצה. זה מאד מתקבל על הדעת. כאשר תונח הצעה כזאת על שולחן הכנסת, אני חושב שנמצא לה הרבה תומכים.

ההצעה הנידונה של חברי הכנסת ורשמן ושחל אינה נראית לנו. מבלי להכנס לפרטים של כל סעיף וסעיף, אנחנו סבורים - ובעניין זה היה קונסנסוס במרכז השלטון המקומי ולא נמצא לה אף תומך אחד, - שהיא אינה ברת-ביצוע. ראשית, יש בעיה של סמכויות ותפקידיים. בהצעת החוק בסעיף 2 מדובר שמועצת המטנה תדון בכל עניין בעל אופי מקומי ותיעץ למועצת-האם. אחר כך יש סעיפים שמדברים על מועצת

ז. מליון:

מועצת המסנה שתדאג לקיומם הסדיר של השירותים הציבוריים במקום. מה זה "תדאג"? האם זה גם ביצוע או רק יעוץ?

בסעיף ד' קטן נאמר שמועצת המסנה תסייע לעירייה בקיום חוקי עזר. לא ברור לנו מה זה, האם זה פיקוח או עצות? בדברי ההסבר נאמר "יאפשר האצלת סמכויות לתושבים לשפל ולנהל את עניני המקום". התרסמנו שמועצת המסנה תנסה להעביר אליה ביצוע תפקידים שהיום מוטלים על מועצת-האם. פירוש הדבר הקמת עירייה חדשה, כולל מנגנון, כולל הוצאות. מדובר גם על הצעת תקציב, בסעיף (ג). "מועצת המסנה תגיש לאיסורה של מועצת העירייה הצעת תקציב לסיפוק צרכי המקום". פירוש הדבר שאם בקרית-חיים תהיה מועצת מסנה, יסם צריך תקציב נוסף לסיפוק צרכי עניניה. ואז מסתבר שכליתר התושבים בעיר צריכים לדאוג לטיפולן המקום הזה. לא מתקבל על הדעת, אלא אם יהיו רובעים כאלה בכל רחבי העיר. לא מתקבל על הדעת שתושבי נווה-שאנן יסכימו לספק את הצרכים המיוחדים של קרית-חיים.

דבר שני הוא בעיה פוליטית ממדרגה ראשונה. מציעים כאן להקים מערכת שלישית של בחירות ברשויות המקומיות, קלפי שלישית, פעם למועצה, פעם לבחירות אישיות ופעם לרובע. לא רק שזה יסבך את הדברים מבחינה שכנית, אלא יסבך את הרשויות המקומיות גם מבחינה פוליטית פנימית, ולא חשוב באיזה מפלגות מדובר.

מוצע שמספר החברים יהיה בין שלושה עד מחצית חברי מועצת העיר. אם כן, יצטרך למעשה לקבוע חוקים שלמים, מה יקרה בקשר לקדנציה, הדחה לא-הדחה. כל הדברים האלה שמסתמעים מניהול של גורם ציבורי שנבחר. הענין מסובך מאד, ואני נתבקשתי בשם כל הסייעות במרכז השלטון המקומי שיכלו לדון בכך, להביע את התנגדותנו הנמרצת לכל הצעת החוק.

בקשר לרובעים, נכון שהחוק אינו מוטלם. אבל הוא ניתן לביצוע ופותר להקים בעירייה רובע. אף פעם לא עלתה השאלה הזאת במסך 27 שנות קיום המדינה, וזאת מאותן סיבות שאמרתי. אנחנו חושבים שעקרונות במדינה ובעולם צריך לחתור לאיחוד הרשויות המקומיות, ומה שמוצע כאן הוא שיצול הרשויות המקומיות.

חבר הכנסת שחל הזכיר את העולם. אני חושב שגם הוא יודע שהיום המגמה היא בדיוק הפוכה, ומרכז השלטון המקומי צפוי כן סבור צריכים להיות איחודים לא רק על ידי קיום או המסך קיום של מועצות מסנה, אלא על ידי ביטול רשויות מקומיות עצמאיות, ואני חושב שהן לא צריכות להיות עצמאיות, כאשר במדינת ישראל העיר הכי גדולה באזור זה היא בת מיליון תושבים, להבדיל מברלין או לונדון.

מה קורה בברלין או לונדון? יש בכל זאת הבדל עצום במספר התושבים שקובע יחידה סבירה. לקבוע זאת במדינת ישראל, אין לכך מקום כעת.

ג. אליעד:

אין חלקי עם אף אחת מהערותיו של מר מליון, אם כי אינני מתעלם מהקסיים. תמיד כאשר נתקלתי בחוקים באפשרות של הקמת רובעים, לא הבנתי מדוע לא מסתמסים באפשרות הזאת. ראיתי לנגד עיני את יפו עם הלכלוך שבה, וסאלתי את עצמי מדוע לא מסתמים אתהציבור המקומי בכעיות אלה? ישנה בכל זאת עירית תל-אביב, ישנו גג, אבל המגע מנותק באיזשהו מקום. נכון שבהצעת חברי הכנסת ורשמן וסחל ישנו פירוש, וזו הרחבה והתאמה. אני חושב שזה חסרון גדול כלפי העיריות של האיזורים. ישנו מקום כמו רמת-אביב, שבו התושבים המקומיים אינם שותפים במאומה.

ז. מליון:

צריך לסנות את שיטת הבחירות.

מר רותם:

אני מפנה תשומת לב חבר הכנסת שחל לסעיף 4 של חוק הרשויות המקומיות.

ג. אליעד:

יכול להיות שעם התפתחות הדברים תהיה חלוקה איזורית. חשוב מאד ששכונת התקווה תהיה עם איזשהו ועד שכונה, עם סמכויות ויכולת, שישלו את גחלם בידיהם. הרעיון המונח ביסוד החוק הוא בריא מאד ורצוי מאד. חבל מאד שלא התחלנו בכך מקודם. אותה סמכות קיימת גם היום בפקודת העיריות. לו שר הפנים היה רוצה לאמץ את הרעיון הזה, הוא לא היה זקוק לחוק חדש. אבל הדבר לא נעשה. אני רואה שלאנשים יש ענין, כמו ענין המסטר האזרחי, למטל. זה יכול לסייע בתרומה נכבדה לענין החינוך.

אותי מדאיגים שני דברים. האחד הוא מנגנון חדש עם הוצאות חדשות, כפילות בהוצאות אילו המדינה לא היתה נתונה בכל הקסיים שהיא נתונה בהם, הייתי אומר שכדאי לשאת בהוצאות נוספות אלה תמורת פיתוח יכולת תושבי המקום לתרום תרומה נכבדה למקומם. לכן הסאלה ש מטרידה אותי היא, השם באמת הגיע הזמן מהבחינה התקציבית, שנוכל לשאת בסיפורים האלה, שלדעתי הם חיוניים מבחינת החיים העירוניים.

מר רותם:

מסרד הפנים הסכים בממסלה לדיון, למרות שעקרונות אנחנו אומרים שאין צורך במה שכתוב בחוק הזה, כי יש לנו שני חוקים אחרים שיכולים לענות לענות. וזה לא רק בפקודת העיריות, אלא גם בפקודת המועצות המקומיות יש סעיף שאומר שרשאי שר הפנים לכוון מועצה מקומית ברובע פלוני של תחום עירייה הסוגה לפי אופיו וצרכיו מסאר חלקי תחום העירייה. זה בדיוק מתאים לנוסא קרית-חיים. בצו זה הוא יכול לתת כל ההוראות, גם לגבי היחסים בין המועצה המקומית והעירייה. הוא יכול לקבוע בדיוק מה שחסר בחוק הזה. זה מחייב צו ארוך עם כל הדברים הללו. אבל הצעיה היא יותר עקרונית, ואני חושב שכדאי שהועדה תלבן את הנוסא בלי התלהבות יתר. הסאלה היא, מה פירוש הדבר "הסתתפות הציבור". עד כמה אנחנו צריכים לחלק את התאים הציבוריים האלה, איזה גודל? אפשר להגיד שכל אלף, אלפיים או חמסת אלפים תושבים יהיה להם נציג מיוחד או נציגות מיוחדת. הסאלה מה פירוש "נציגות". הסאלה תרבה יותר רחבה.

הבעיה נבחנה. הביאו דוגמאות מחוץ-לארץ. לעיריית וינה יש רובעים עם מסים. בציריך יש רובעים, לכל רובע כזה יש ועדה של תושבים. אין להם סמכות, אלא דבר אחד, שאם יש להם איזשהו מסאלות כלפי העירייה, הם מביאים זאת לתשומת לב. העירייה שואלת אותם מה דעתם על פעולה זו שבאותו איזור, וזה הכל. מה שיסנו בלונדון, זה דבר אחר לגמרי. בלונדון יש מבנה וגם שם סינו זאת. החו פעם בלונדון 54 מועצות מקומיות בתוך אותו איזור. היום צמצמו זאת ל-32. אלה עיריות קטנות שפועלות באופן עצמאי בסטחים מוגדרים. בלונדון, העירייה הגדולה לא מטפלת בכך בכלל. ישנה העיר עם פונקציות מסוימות, ואחר כך ישנם דברים מסותפים, כמו התחבורה, הביוב. בהובלת אספה, ספריות וכן הלאה, כל מועצה מקומית מטפלת בנפרד.

מה שמוצע בהצעה שלפנינו, דבר דבר שהוא מבחינת אנדרוגנוס. מצד אחד רוצים להתייעץ, מצד שני רוצים שיבצעו הסעיף "מועצת המסנה תסייע למועצת העירייה בגבית מסים", פירוש הדבר שהיא תתן שתקאות נוספות לסחרור מסים. היום מחשב מוציא לכל אחד את חשבון מסיו. לאחר תקופה מסוימת הוא מוציא התראה וכן הלאה. מה פירוש "לסייע בגבית מסים"? לסייע זה יכול להיות רק לאי-גבייה.

הרבה דברים אחרים גם הם אינם ברורים. הם מוכרחים להביא לעיכובים של כל מיני פעולות או ללחצים. בחירות איזוריות ברסויות מקומיות, זה דבר מאד מסוכן. זה נראה יפה. יהיו נציגים של כל רובע. אבל נתאר לעצמנו מועצה שירונת שמורכבת רק מנציגים של שכונות או רובעים. איזה מסא ומתן יהיה על כל נושא ונושא. אנחנו יוצאים מהנחה שהנהלת עיר או רשות מקומית שזקוקה לקולותיהם של כל אנשי העיר, תהיה יותר אובייקטיבית ומעונינת לשמור על כל התחום באיזור שלה ולא לדאוג לקולות של איזור מסויים בלבד. זה יביא לעיוותים גדולים. אני חוזר מהגליל העליון. שם יש בעיות חמורות מאד בין קיבוצים ומוסכים, על אותו רקע. זה מאד מסוכן. זו עילה להרבה יותר עוותים מאשר אם יש מועצה נבחרת על ידי כלל התושבים.

מבחינה חוקית אין צורך בחוק הזה, כי יש שני חוקים שיכולים לענות על הסאלה.

מדוע שר הפנים הסכים להעביר את
הצעת החוק?

ג. אליעד:

מר רותם:

אנחנו רוצים שהועדה תדון בכך.
חברי הועדה ישמעו את המציעים ואת
המטעלה ויחליטו. לבעית קרית-חיים אנחנו רואים פתרון לגמרי אחר. קרית-
חיים צריכה להתאחד עם קרית-מוצקין, קרית-ים וקרית-ביאליק לעיר המפרץ.
זה דבר אורגני. לעומת זאת צריך לצרף לחיפה את נטר ושירת הכרמל.
אופי הסירותים שניתנים היום בעיריה מחייב סיהיו יחידות הרבה יותר
גדולות עם אפשרויות של סירות הציבור. אפשר להקים ועדות ליעוץ. מועצת
העיר סוברנית ויכולה להחליט על הקמת ועדות ליעוץ, ולסם כך אין צורך
בסום חוק מיוחד.

ב. צ. קסת:

אני מתנגד בכל תוקף להצעה זו. נבחן
לאיזו מערבולת אנחנו מכניסים את עצמנו.
ראשית - מטאל. מטאל זה כספים, בחירות מיוחדות, בלגן של סמכויות, מנגנון
גוסף, ארבע מערכות בחירות באותו יום. סמט - יהיה. מה ייצא מזה? ייצא
מזה שמועצת עיר לא תוכל לפעול. כל הזמן היא תהיה תחת לחץ, הפגנות,
התנגדויות של מועצות המסנה. כל זה למה? ברור לי למה. גם מקום מגורי
המציעים מצביע על כך. כל מדינת ישראל צריכה לסבול כי קיימת בעיה של
קרית-חיים ומישהו אינו יודע איך לבלוע את הבעיה?

באותו איזור קיים כפר אתא, קרית-

בנימין, קרית-פרוסטינג ועוד. יתכן שנקבל את החוק הזה קרית-בנימין
לא תהיה מועצה נפרדת? קרית-בנימין מושבת ב-90% על ידי יוצאי תימן
ויס לה צביון מיוחד במינו. לא תתן להם עצמאות? תנסה לא לעשות זאת
באסדוד ולא לתת ליוצאי גרוזיה מועצת מסנה.

תהיה מועצת עיר שמתפצלת לחמישה רובעים,

ובהם יש מועצות מסנה, ובראש המועצה של העיר עומד איש המערך שיש לו
רוב במועצת העיר, ואילו כשתים-שלוש מועצות מסנה יש רוב למפלגה אחרת,
אתם מתארים לעצמכם מה תהיה התמונה? זה יהיה בלי כל הסתייכות לאינטרס
המקומי האמיתי. יתחיל מסחק גוליטי.

הצעת החוק מערימה קשיים מיותרים

סאינם לרוסיים. תל-אביב תפוצל. יהיה רובע בסכונת התקווה, יהיה רובע
ביד-אליהו. עבודה לא תהיה כאן. ניהול עיר לא יהיה. בידי שר הפנים
יש יותר מידי אפשרויות, והוא לא השתמש בכך. טוב עשה שלא השתמש.
אם יתקבל החוק החדש, הוא יחייב אותנו, ולא רק יחייב אותנו, אלא יעורר
את יצרי התוסבים. הייתי מציע לוועדה, להחזיר בכל הכבוד את הצעת
החוק למציעיה.

הי"ר י. תמיר:

הדיון בהצעת החוק לא תם. אנחנו קומים
עתה את הדיון ואנו עוברים לסעיף

הבא בסדרה היום, תכנון הרובע של ראסון-לציון.

תכנון הרובע של ראסון-לציון:

הי"ר י. תמיר:

ביסיבה הקודמת סוכם שנסוחח עם שר המסחר
והתעסיה ועם שר הסיכון בקשר להצעות
שהוסמכו בנידון. כרכנו בנושא זה את פיתוח איזור התעסיה באפק, מגדל צדק,
ראסון לציון בנושא המוצע בהצעה לסדר היום. ואלה תוצאות השיחה:
באשר לאפק, שר המסחר והתעסיה הודיעו שפנה במכתב למנהל מקרעי ישראל
ולגורמים אחרים המעורבים בתכנון הסטח כאיזור תעסיה שצריך לקלוט או
לשאוב את התעסיה מגוס דן, שהוא מתנגד התנגדות פרינציפיונית והחלטית
לפיתוח איזור כזה על ידי המטעלה, ואין זה מענינה של המדינה היום להשקיע
כספים ומאמצים בפיתוח איזורי תעסיה חדשים במרכז הארץ. תפקידה של
המטעלה לעשות זאת בצפון, בלב המדינה הדרומה.

בנושא שר הסיכון בענין ראסון-לציון

והרחבתה, שר הסיכון טוען בהדגשה, שהוא אינו חושב שצריך בכלל חברה
חדשה סטמה "ערים". אנו מסרד הסיכון ליכול לעשות את הדברים האלה בעצמו.

ב. צ. קסת:

הוא יודע שיש חברת "ערים"?

הי"ר י. תמיר:

כן. דעשו אינה נוחה כל כך מכל
ההתפתחות הזאת של בניה כפי שהובאה

בפני הועדה.

ב. צ. קסת:

כהמסך לדברים שאטרתי בתחילת הישיבה,
נמסר לי רשמית מטעם מזכיר הממשלה,

כי חלה אי הבנה - וזה ביטוי עדין ובלסון המעטה - בקשר לענין איזור
התעסיה פתח-תקוה, אפק. זאת אומרת שבכון הרושם שהיה לנו, שיש זרוע
סאמרה לא, ויש זרוע שהחלה בביצוע. לכן אני מציע שיושב-ראש הועדה,
בהסתמך באינפורמציה שהוא סומע מפי, יתקשר עם שר החקלאות בנושא זה,
ויבדוק אתו את הנושא עד הסוף. מה שנוגע לנסיאות הכנסת, שם נדון כבר
במידות ההצעות.

הי"ר י. תמיר:

אגב, שר המסחר והתעסיה אמר לי,
שבתשובה למכתבו בנידון למר זורע,
זורע הטיב שהוא תמים ועם שר המסחר והתעסיה. בקסתי מר זורע להיות
נוכח בישיבה של היום, אך הדבר נבצר ממנו.

ב. סואב:

אנחנו לא יכולים להמשיך בצורה כזאת,
כאשר אנחנו מקבלים עדויות משר
אחד ושר שני, והודעות אחרות. יש סתירה בין העמדות של השרים השונים
וההודעות שהם מוסרים והודעת מזכיר הממשלה. אני מציע שנקבל תשובה של
הממשלה ולא עמדה של משרד הסיכון או משרד אחר, כפי שהיא נאמרת ליושב-
ראש הועדה. נציג משרד הסיכון, מנכ"ל משרד הסיכון הוא בהנהלת חברת
"ערים", והוא יהיה היושב-ראש שלה, איך הדברים מתישבים?

נ. אליעד:

הנושא גורלי ובעל השלכות מרחיקות
לכת לגבי מדינת ישראל, ונראה לי
שאנחנו צריכים ליזום פגישה עם ראש הממשלה.

הי"ר י. תמיר:

ראש הממשלה קיבל את הזמנתי לבוא
לישיבה, עם שר המסחר ועם שר
הפנים. הוא מבקש לקבוע את סדר היום. המצאתי לו רשימה של נושאים, והתשובה
היתה שהם רחבים מידי וכוללים. לאור המציאות הזאת, הנושא הזה יהיה אחד
הסעיפים בהם נדון בהסתתפות ראש הממשלה.

ד. וינגטל:

הנושא בו אני מתכוון לדון הוא
נושא ראשון-לציון. הבעיה שעומדת
לפנינו למעשה, בעיה מצומצמת שהונחה כפי שאני מבין, היא האם יש מקום
להוסיף אוכלוסיה לראשון-לציון, ובעיקר באיזור החולות; ואם כן - באיזה
היקף. ועדה זו בצדק גלסה ביונייה מעבר לנושא של ראשון-לציון והתפרטה
על פני תכנון הארץ כולה. זו הדרך לגשת לטיפול בנושא כזה של ראשון-לציון
כי אחרי הכל, אי-אשר לראות פרט מתוך מערכת בלי לראות את המערכת.

המשרה שהוזכרה על ידי כל חברי
הועדה ללא יוצא מן הכלל, שיש עדיפות מיוחדת לישוב הגליל, הנגב ואולי
ירוסלים על חשבון רצועת החול. השעמים שהוסמנו כאן היו שעמים אקולוגיים,
פוליטיים, חברתיים וכלכליים, ואני רואה את עצמי פשור מלמק את הנושא
הזה. אני מסכים עם כל מה שנאמר בתחום זה. התכניות שמשרד הסיכון בונה
מבוססות על המטרות האלה. עד כאן אינני רואה שיש ויכוח לא ביני
לביין הועדה, לא בין משרד הסיכון ובין הועדה, ולא בין התכניות של
משרד הסיכון לבין הועדה. הדרך מתחילה להתפצל כאשר מתחילים לגשת לדרכי
הביצוע. האינטרסגיה שהציעו חברי הועדה היתה מעין זו:

לסים מחסוטים לתוספת האוכלוסיה
באיזור רצועת החוף ולהפסיק כל פעילות או כל השקעות ציבוריות באיזור
זה. זו אסטרטגיה מאד ברורה אם הממשלה לא תעשה שום דבר באיזור זה
ותחליט שהיא לא מפתחת שם שום דבר, היא מעבירה זאת לפרטיים, והממשלה
לא עושה שום פתרונות של תוספת אוכלוסיה, ויבטיל לא תהיה מדיניות-אוכלוסיה
אלא לעבור לאיזורים שנקבעו בעדיפות גבוהה יותר. מישהו אמר שעצמת
המסיכה לרצועת החוף כל כך חזקה, שצריך להניח מכל עשייה באיזור זה.
מספר חברי ועדה יזמו גם הצעת חוק שתימנע במסך תקופת זמן - שנה או

ד. ויינסל:

שנתיים לכל בניה ציבורית באיזור החוף. למעשה באיסטרטגיה הזאת ניסו ללכת בסנים האחרונות, והמציאות הוכיחה שהאיסטרטגיה הזאת לא מביעה לתוצאות המצופות, להיפך.

מה שקרה הוא, שבגלל לחץ, בעיות סמתעוררות בפנים מסויימים, מאולתרים פתרונות שבסופו של דבר מביאים להתפתחות סטיכית של האיזור הזה, התפתחות לא מתוכננת, התפתחות שיוצרת מצבים של איכלת קרקע חקלאית בצורה פרטיקולרית. יש בעיה - פותרים אותה ולא רואים תכנון איזורי שלם. אחד הנימוקים בגד תכנון טעין זה שבעטה בראשון לציון היה, שאם יהיה תכנון לבנית עוד שכונה באיזשהו מקום באיזור רצועת החוף, מה שיקרה הוא שזה יאפשר לממשלה ללכת בדרך הקלה. יש תכנון, יש בניה - נלך איפה שיש תכנון, ולא נשתדל לפתור את הבעיה בדרך של הפנית תוסבים לישוב הגליל, הנגב וירושלים.

כל חברי הועדה הסכימו, להערכתנו, שאין אפשרות לסגור את איזור החוף בפני בניה בכלל, ולא מציאותי לחשוב שלא תתווסף אף נפש ברצועת החוף. אולי כתוצאה מאיזשהו קונסנסוס שהוטג בכנסת, נתקבל סיכום דיון בכנסת, שלפיו בסנים הבאות 55% מהבניה הציבורית תופנה לאיזורי הגליל, הנגב וירושלים...

י. בארי:

לא כך. רשמנו לפנינו את הודעת הסר.

ד. ויינסל:

55% מהבניה הציבורית תיעשה מחוץ לאיזור רצועת החוף. מסמך, היתר אנחנו צריכים לבנות כמות מסויימת, אנחנו צריכים לבנות באיזור החוף לצורך סיקום שכונות וערים. חייבים לבנות באיזור רצועת החוף לצורך סיקום שכונות וערים. זו אולי המטרה העיקרית של משרד הסימון בבניה שלו באיזור החוף, להסיבת דיון לאוכלוסייה הקיימת, בעיקר לאלה שהתקשרו עם הממשלה בהתקשרות חוזית במסגרת תכנית חסכון לבנין, שלהם הממשלה חייבת לתת הלוואה לצורך השבת תנאי הדיור שלהם בקרבת מקום המגורים שלהם.

כמו כן, אם נצליח לפתח את האיזורים המרוחקים ברצועת החוף, היות רצועת החוף המטרופוליטנית של הגליל, ישראל, בגלל חוקיות מסויימת, נצטרך על כל פיתוח באיזורים המרוחקים להוסיף אוכלוסייה באיזור זה. אם בנק מסויים יפתח עוד 20 שניפים בנגב, במינהלה שלו הוא צריך להוסיף עוד חצי תקן כדי לשפל באנשים אלה. כל תוספת פיתוח לאיזורים המרוחקים, מחייבת תוספת של אוכלוסייה באיזור רצועת החוף.

לכן אני רוצה להציע לכם לאמץ אסטרטגיה שונה מזו שהצעתם כאן, שלפיה יסנו הצורך לתכנן באופן קפדני את איזור רצועת החוף לפי עקרונות וקריטריונים שהוסמנו כאן, על מנת שתוספת האוכלוסייה שניתן לאיזור זה, נפריש בצורה אופשטימלית.

למה אני מתכוון? אפשר להגדיר מספר מטרות לפיזור האוכלוסייה על פני רצועת החוף. לצורך הדיון בניה שהחלטנו ש-55% מבניה הציבורית תיעשה מחוץ לאיזור רצועת החוף ו-45% לצורך הדיון יבנה באיזור רצועת החוף, או אפילו בניה 30%. השאלה העומדת בפנינו היא איך לפרוש את הכמות הזאת על פני האיזור הזה. קריטריונים לפריסה יכולים להיות: הפיזור צריך להיות כזה שמצריך מינימום הסקעות בתשתיות הסונות, תחבורה למשל, או בתשתית הביוב, סילוק אשפה וכן הלאה. נוסף לכך, הפיזור צריך להיות מותאם כך שיביא לניצול יעיל של מוסדות הציבור המרכזיים והמסחריים סקיימים באיזור הזה.

ב. צ. קסת:

אתה הולך לכיוון של צפיפות.

ד. ויינסל:

לא אמרתי עדיין. אם אני יכול לדחות הסקעות ברכבת תחתית, שההסקעה בה היא 2 מיליארד לירות בטנה אחת, כל אחד יכול לעשות חשבון של רווח הריבית על הסקעה זו לצורך דברים אחרים במסק. אני רוצה לפזר את האוכלוסייה כך שאדחה את הצורך ברכבת תחתית עד כמה שאפשר יותר רחוק, או מערכת כבישים עיליים עד כמה שאפשר למועד רחוק יותר. זה לא אומר שאת כולם צריך לעשות בתל-אביב או לידה.

ד. וייצג:

קריטריון שני, צריך להיות טותאם
למוסדות הציבור ולמרכזים המסחריים הקיימים באיזור זה. היום מרכז
העסקים העירוני של תל-אביב הוא מרכז מפורז, בגלל היעדר תכנון מחייב
באיזור זה. אם היה תכנון איפה בונים את המרכז העירוני ולפי זה המטלה
היתה טכונת את הכסף, מינהל מקרקעי ישראל את הסימוס בקרקע, הדבר היה
הולך לפי התכנון. היום תראו איך הוא מתפשט.

קריטריון נוסף צריך להיות טמירה על
אופציה במרכזי מסנה סביב המרכז הראשי שיסנו היום בתוך תל-אביב. אני
עדיין לא יודע להגיד אם זה טוב שייבנו מרכזי מסנה, ואם זה טוב, אני
לא יכול עדיין להגיד איפה. יש השערות שנמצאות בבדיקה. אבל בסלב זה
כל טתכנון חייב לקחת בחשבון טמירה על אופציה כזאת של מרכזי מסנה לאיזור
המטרופוליטני של תל-אביב.

קריטריון נוסף שאני מציע לקחת
בחשבון הוא פיתוח מדורג ומתאם של ערים באיזור. שיטת התכנון לפי חוק
התכנון כפי שהוא מיוסם, הדגס על "מיוסם", היא שיטה לתכנון למצב סטטי,
זאת אומרת תכנית המיתאר טראה מצב שיהיה בנקודת זמן כאשר הפיתוח יגיע
לאותו סלב שתוכנן בנקודת הזמן הזאת.

ואז כתוב שבאיזור מסויים תהיה תעטיה
ובטקום אחר מצוריים בצפיפות מסויימת. עד היום הרשויות הסטטוטוריות של
התכנון לא קובעות את הקצב של ההתפתחות לקראת אותו מצב והגדרה בתכניות
האלה, אם כי חוק התכנון מאפשר לעשות זאת. בסלבי הביצוע אפשר להגיע
לתכנית אחרת מטה שחשבו עליה בתחילה.

הדבר האחרון שאני רוצה להבהיר, הוא
טמירה על שטחים פתוחים חקלאיים או לא חקלאיים. ההגדרה לצורך תכנון
האיזור הזה כרגע לא חשובה. אנחנו לא נכנס לויכוחים אם חסר במדינה
מים או קרקע לחקלאות. בטבילי כמתכנן האיזור, השטחים של החקלאות הם שטחים
פתוחים הדרושים לצורך הפיתוח. אני מדבר על סימוס על שטחים פתוחים.

אני מסתפק בקריטריונים האלה ולא
רוצה להכנס לפירוט גדול יותר של הקריטריונים שצריכים לקחת בסיקולי
התכנון. בתכנית החומס במטרד הסיכון אכן לקחו בחשבון שבאיזור רצועת
החוף בצטרך לבנות 34% מהבניה הציבורית. ההגדרה של רצועת החוף היא
מהקירות ועד אסוד, לא כולל אסקלון ולא הגליל המערבי. המושג הזה מבוסס
על אותם אלמנטים שקראתי קודם שלפי הערכתתי חייבים להבנות באיזור הזה.
זאת ארפרת, לפי המטרה שהצבתם כאן, להפנות מכסימוס-אוכלוסייה לאיזוריים
האחרים, ורק טה שצריך לפי מציאות קיימת, ליטב באיזור זה. התכנית
שבנינו מבוססת על הערכות מכסימליות, על מנת טאם הערכות אלה תתגמנה
במציאות, אם יהיו 60 אלף עולים בסנה 26 אלף זוגים ניטאים לשנה, ואם
נוכל מבחינת המטאבים לעטוד בתכנית הפיבוים שאנחנו רוצים לבצע, אז
התכנית הזאת עומדת. לפי זה אנחנו צריכים להכין לבניה ציבורית באיזור
החוף מקום ל-70 אלף יחידות דיור שייבנו בטנים הקרובות. יכול להיות במטך
חמס הטנים הקרובות, יכול להיות במטך שמונה הטנים הקרובות.

לגבי רוב הקריטריונים האלה אין חילוקי
דעות. יש חילוקי דעות ביחס לקריטריון אחד, והוא האחרון, טמירה על
קרקע חקלאית, סלגביו יש אנשים שחושבים שהוא בבחינת נתון שאין לסנות
אותו, בטוים-אופן אין מקום להמיר קרקע חקלאית לבניה, גם אם הדבר
יתבקס לפי קריטריונים אחרים שהזכרתי.

בכל תכנית שנעשה, לא נטיג את כל
הקריטריונים שאמרתי בעת ובעונה אחת. יש אלטרנטיבה טבה ההסקעות
בכביסים אבוהות מאד, אבל אז לא צריך להמיר קרקע חקלאית. יש אלטרנטיבה
אחרת טבה טמירים קרקע חקלאית, אבל אז יש תרומה לקריטריונים האחרים
שהזכרתי. במקרה בו אנחנו עוסקים, בכל אפויקט אי-אפשר להטיג את כל
המטרות למכסימוס, אלא תמיד צריך לראות איך לוותר על קריטריון אחד,
או על כמות מסויימת במטרה אחת, על מנת להטיג יותר במטרות אחרות.

ד. ויינסל:

בנינו אלטרנטיבה אחת שלפיה אנחנו לא נוגעים בכלל בסטחים שמוגדרים היום כחקלאיים, וניסינו לראות מה המסמעות של פיזור 70 אלף יחידות דיור על פני האיזור בהנחה כזאת. ואז יצאה אלטרנטיבה, שלפיה באיזור ראסון לציון - אם לא רוצים להמיר סטחים חקלאיים, וחולות ראסון לציון אינם אדמות חקלאיות - יש לבנות 12 אלף יחידות דיור בחולות הללו, חוץ מדברים אחרים שצריך לעשות בראסון-לציון, שזה סיקום של רמת-אליהו, חוץ ממה שצריך לפתח את רמת-אליהו. כלומר, עוד 5000 יחידות דיור באלטרנטיבה שלפיה לא צריך להמיר סטחים חקלאיים.

בנתניה עומד 15 אלף יחידות דיור.

לגבי אסדוד המסמעות היא קצב פיתוח מאד מאד גבוה. הדברים האלה נראו לנו להערכתנו כפוגמים בסאר המטרות, בעיקר במטרה של פיזור, שיצריך היקף גדול של השקעות בתשתית, יצריך ויתור על אפשרות של פתוח מדורג ופתאם של הערים באיזור. במקביל זה יהיו ערים באיזור שלא יוכלו להתפתח יותר באיזשהו קצב איטי לפתרון בעיות דוחפות, כמו פתח-תקוה.

באשר למרכזים מסחריים, שני מרכזי טשנה

לא יוכלו להיסמר, כי הדבר הזה, כפי מה שאני מכיר את התכנון והביצוע, מצריך זמן כדי לאתר איפה לבנות את המרכזים המסחריים ולהתחיל לתכנן אותם ולבנות אותם.

מול הגישה הקיצונית הזאת הגענו לגישה

קיצונית לצד שני, שבה ויתרנו לגמרי על המטרה של שמירה על סטחים חקלאיים. ואז המסמעות של זה לגבי ראסון לציון, שאפשר להקטין את הכמות שתבנה באיזור שחברת "ערים" מטפלת בו, לכדי 2-3 אלפים יחידות דיור,

כתכנית שהגשנו לטר הסיכון הגענו לאלטר-

נטיבה הסליסטית שבה מציעים להמיר קרקעות חקלאיים תוך שמירה עד כמה שאפשר על העקרונות של סטחים פתוחים, בעיקר ברצועה שמעבר לגוס דן, שבין הגושים של נתניה-לוד-רמלה, כפר-סבא, רעננה, רחובות, יבנה ואסדוד. לפי אלטרנטיבה זו הגענו להמלצה שבחולות ראסון לציון ייבנו 8000 יחידות דיור, וזה מה שמטרד הסיכון מציע לעשות.

כל זה למה? מה נותנת האלטרנטיבה ה-3?

ב. צ. קסת:

זוהי יחידת חמורה מהסניה ~~מבחינת הקריטריון~~ בקרקע שהיום נקראת קרקע חקלאית ולפי הערכתנו צריך אותה לסם שמירה על סטחים פתוחים.

ד. ויינסל:

זה יצריך בניה של 6 אלפים יחידות, ושם אמרת שזה יקמץ ב-2 אלפים.

ב. צ. קסת:

באלטרנטיבה הראשונה שלא ~~מאפשרת~~ בקרקע חקלאית, צריך לבנות בראסון

ד. ויינסל:

לציון 12 אלף יחידות. בסניה, שבה אנחנו הולכים באופן רציני "עליוס", על קרקע חקלאית, אנחנו מגיעים ל-2000. בסליסטית, ש היא נראית לנו הטובה ביותר מבחינת איזון בין המטרה שקראתי, מצריכה בניה של 6000 יחידות דיור בחולות ראסון-לציון. כדי לבנות זאת, יש שתי אסטרטגיות אפשריות. האחת להגיד לחברת "ערים": תכננו 6000 יחידות דיור, ובזה נגמר תפקידכם. תפתחו אותן ואחר כך מישהו יבנה סם.

הגישה הסניה שנראית לי טובה יותר

היא, שכבר מראש לעשות תכנית כוללת לאיזור זה. בשלב זה תראו איך האיזור הזה ייראה כאשר יהיה מלא. מתוך זה, לומר למתכנן, שיכנס לתכנון מפורט של רובע אמד או שנים, ואת הרובע הזה נבנה. כאשר מדובר על 70 אלף תושבים באיזור מלא, הווה אומר 27 אלף יחידות דיור. זה מילוי כל המטבצת שחברת "ערים" מטפלת בה.

לדי שלא נעשה פעויות ונבנה את ה-6000

יחידות במקום הלא רצוי, או שאחר כך יפריע לדברים שונים, צריך לתכנן את האיזור כולו עד קנה מידה מסויים, ולהכנס לשירות של 1:1250 לרובע אחד או שנים מתוך כל המכלול הזה, ובתוך הרובע הראסון לרדת לרמת פירוט יותר גדולה של 1:500, על פנת שאת זה אפשר יהיה לבנות.

ד. וינסל:

חברת "ערים" עובדת לפי זה. הם תכננו את כל איזור החולות, נכנסו לפירוט יותר גדול רק שכוונה אחת. עכשיו צריך לעמוד הסיקול, האם להכנס לרמת פירוט יותר גדולה בעוד שכוונה, או לא. אנחנו עומדים עם שכוונה אחת, שאותה צריך לבנות בכל אלטרנטיבה של פיזור, גם אם ביקח מספרים יותר קטנים מהערכת.

נדמה לי שצריך לאשר לחברה להמשיך במדיניות שנקבעה עד עכשיו. היינו, תכנון בקנה-מידה קטן של כל השכוונה, תכנון בקנה-מידה של 1:1250 של שכוונה או שתיים, ורק בשכוונה אחת לרדת לרמת פירוט שתגיע למצב של יציאה למכרז. זו ההצעה שכלולה בתכנית שמסרד הסיכון הגיס, ואלה הנימוקים להצעתנו.

י. בארי:

החלטת הכנסת בנושא פיזור האוכלוסייה מונחת לפני ובה נאמר: "2) הכנסת רוסמת לפנייה את הודעת סר הסיכון לפניה בסנים הקרובות תבוצע בגליל, בנגב..."

א. הרליץ:

אני הולכת מפה בדאגה גדולה מאד לאור מה ששמענו, אף כי בצורה מאד מענינת ומרוכזת. אני מודה למר וינסל על הצגת הדברים בצורה שובה. אבל במדינת ישראל יש קצב חיים שאומר "נעשה ונשמע". שמענו בישיבה האחרונה שבפרוצקט הזה של ראסון לציון יש היסוסים רציניים מאד לגבי ממדיו. כבר הוסקעו בו 17 מיליון לירות. אני מבקשת שהיושב-ראש שיזמן את המסך הישיבה הזאת באופן הדחוף ביותר. לאחר מכן נמצא במצב שיאמרו שהסקיעו כבר 54 מיליון לירות ולא יכולים לחזור מכך. מדברים לא על אינצדס לאומי אלא על רנטביליות, וזה הדבר החטור ביותר בדבריו של מר וינסל.

א. גיבלבר:

בבירורים שהתקיימו, רצועת החוף כללה גם את עכו ונהריה לצורך חלוקת האחוזים. זה מוריד את האחוז לבניה במרכז. חטיבות הבניה בעכו גדולה במיוחד. אבל זה יהיה על חשבון יתר חלקי הגליל, לפי החישוב של עכשיו.

גם באיזור החוף יש פיזור אוכלוסייה לא סווה. הצפיפות המאיימת והקסה ביותר היא בגוש דן. לעומת זאת לא מומדים את חולות חדרה, שזה קל יותר. זה מפזר קצת יותר את ה-35%. יש סורה של מוסבות שלגביתהן יש הזנחה גדולה מאד. כמו תל-טובד. גם זה לא כלול בחשבון הבניה הזאת. כרכור, למשל, בכל האיזור הזה הצפיפות פחות קסה. יש לעזוב את רעננה וגוש דן ולהתחיל בתל-טובד.

במקום לפעול לפיזור בתוך איזור החוף, עושים כדיוק את ההיפך, מנימוקים רנטביליים. זה אמנם יעלה יותר, אבל זה רצוי יותר. אם נטארה פיסת קרקע חקלאית בגוש דן, צריך לסמוך עליה מכל מסמך. אתיחס אחרת לקרקע חקלאית לא מעובדת באיזור לוד-רמלה מאשר באיזור דן. צריך לסקול שיקול גלובלי. במסרד מקרקעי ישראל יש נוחיות גדולה יותר ליותר על חולות ראסון-לציון מאשר על קרקע חקלאית בלוד ורמלה. הנושא של צפיפות גוש דן מכביד עלי ביותר. לדעתי אסור לצופף פה. זה מעבר לכל מידה. אין לי נסיה לתכנית שלכאורה היא פותרת כמה בעיות, אבל לדעתי אינה פותרת בעיה עיקרית.

ב. מואב:

בועדה איננו עוסקים בתכנון או במתדולוגיות של תכנון. מר וינסל דיבר על קריטריונים תכנוניים. כראש וראסונה אנחנו צריכים לעסוק בקריטריונים לאומיים. צריך לדבר על הנושא הזה ולא סביבו.

היור י. תמיר:

כדי להגיע לידי מיצוי תפיסת עולם לאומית, אתה צריך להתבסס על פריטים רבים שמרכיבים את הנושא. הסלמת התמונה היום נתנה לי מושג הרבה יותר ברור.

ג. אליעד:
האם לא לקחו בחשבון את הקו מזרחה
כרמלה ועד שייבה, והאם זה בגלל
בעיות של רנטגנוליות? היתה פעם תכנית מודיעים.

ד. ויינסל:
אני לא יודע אם יש החלטות בטאלה
זו. שיקולי משרד הסיכון קטורים
לענין פיתוח שדה התעופה בלוד והמסלול החדש שלו. (מסביר את כיווני
המראה ונחיתה במפה).

הי"ר י. תמיר:
אני מודה למר ויינסל בסם החברים
בוועדה.

הבוקר נודע על פשירתו של
מרדכי שטרן ז"ל, לשעבר חבר הכנסת וחבר ועדת הפנים. היה חבר מועצת
עירית תל-אביב, איש ציבור, ובמסך שנים רבות ועד ימיו האחרונים
תרם רבות לעניינים בהם עסק.

בסם הועדה נשלח תנחומים למשפחתו
האבלה.

חבר הכנסת פארי עורר את ענין
האלימות והפסעים שמתבצעים בצורה מזוועת. אולי יש גם תופעה של יחס קל
מידי לענטנים ולטיפול שרס בנושא זה. קיימתי שיחה עם שר המשטרה.
היום הוא מודע יותר לחשיבות ההתייחסות לנושא החוק והסדר, לעומת
מה שהיה לפני שנה-שנתיים. מוכרחים לתת מסקל יתר לנושא החוק והסדר
והשטעים האלימים, סחיטה וכן הלאה, והענישה הכרוכה בכך. לא אדבר
על חינוך. אני מקווה שבימים הקרובים נקיים דיון עם שר המשטרה.